

Hoe homo-vriendelijk is uw kerk of gemeente?

Doe de Homo Effect Toets voor de kerken

Onlangs verscheen er een 'Homo Effect Toets' voor gemeentelijke beleidsterreinen. Dit inspireerde Vroom & Vrolijk om een vergelijkbare 'Homo Effect Toets' voor de kerken samen te stellen. Een lijst met 28 toetsmomenten, waaraan kerkelijke gemeentes of parochies kunnen aflezen, in hoeverre zij een kerk zijn die open staat voor homo en lesbische kerkleden.

**Tekst: Anne van Voorthuizen,
Corry Schellekens, Marjan Menting**

In een katholieke kerk in Utrecht werd een tijdje geleden een huwelijk ingezegend van twee mannen. De parochie werkte eraan mee. Er was alleen één subtiel onderscheid. De kerkklokken werden niet geluid, terwijl dit bij ieder heterohuwelijk altijd wel gebeurt. Dat was ook nog helemaal symbolisch. Aan deze inzegening werd namelijk géén ruchtbaarheid gegeven. De meeste mensen zal het geen eens opgevallen zijn. Maar het is natuurlijk absurd. Zo zijn er meer dingen waarbij in de kerken stilzwijgend of expliciet wordt uitgegaan, dat heteroseksualiteit de norm is. Een Homo Effect Toets kan, ook homovriendelijke kerken, helpen zich hiervan bewust te worden.

Homo-effect toets voor de kerken. Welke zaken gebeuren in uw kerk?

Beleidsmatig

1. De kerkenraad of het parochiebestuur accepteert geen enkele vorm van discriminatie van homoseksuelen en lesbische vrouwen, zoals uitsluiting van ambten, avondmaal of sacramenten.
2. De kerkenraad of het parochiebestuur draagt zorg voor een open klimaat in de kerk rond seksuele diversiteit, zodat homoseksuelen en lesbische vrouwen zich er thuis voelen.
3. De kerkenraad of het parochiebestuur heeft in het beleid een visie vastgelegd over de manier waarop zij aandacht besteedt aan seksuele diversiteit en deze zichtbaar maakt.

Liturgie

4. De liederen zijn 'inclusief' qua beeldspraak, zodat zowel hetero's als homo's en zowel mannen als vrouwen zich erin kunnen herkennen.
5. In de preek & liturgie worden andere relatievormen

en samenlevingsvormen dan het gezin expliciet benoemd.

6. In de preek is er wel eens aandacht voor 'veilig vrijen'.
7. In voorbedes komt tot uitdrukking, dat in de kerk mensen ook kiezen voor homoseksuele en lesbische relatievormen.
8. In voorbedes wordt niet alleen discriminatie vanwege ras of geslacht genoemd maar ook vanwege homoseksualiteit.
9. In de kinder- en jeugddiensten is aandacht voor verschillende leefstijlen, hetero en homo.
10. De collecte gaat wel eens naar een homo-organisatie in landen waar ze steun nodig hebben.
11. Iedereen wordt uitgenodigd voor het Avondmaal of de Communie.
12. Bij een inzegening van een homo of lesbische relatie luidt de klok!

Pastoraat

13. In het pastoraat is specifieke aandacht voor en deskundigheid van de leefwijze van homoseksuelen en lesbische vrouwen.
14. Het huwelijkspastoraat is 'inclusief'; er wordt benoemd dat zowel man en vrouw als twee mannen of twee vrouwen voor elkaar kunnen kiezen.
15. Er is speciale aandacht voor pastoraat onder homoseksuelen en lesbische ouderen, omdat in deze leeftijdscategorie homoseksualiteit nog meer taboe is en zij zich vaak eenzaam voelen.
16. In oude wijken pastoraat is er aandacht voor discriminatie van homoseksuelen en lesbische vrouwen.
17. Er is specifieke HIV- begeleiding mogelijk vanuit de kerk met aandacht voor vragen rond HIV en levensbeschouwing.
18. Jongeren met vragen over hun seksualiteit, wor-

den adequaat doorverwezen naar mensen, groepen (CHJC) of websites die hen verder kunnen helpen (www.lkp-lesbo-homo-en-kerk.org).

Cathechese

19. In de catechese is aandacht voor seksuele en relationele vorming.

20. In de catechese wordt extra moeite gedaan om homoseksualiteit onder pubers en kinderen bespreekbaar te maken.

Informatie

21. In de kerkbibliotheek of op de prikborden zijn boeken en folders over homoseksualiteit en levensbeschouwing te vinden. Vroom & Vrolijk ligt er ter inzage.

22. In het kerkblad worden activiteiten in de regio over homoseksualiteit en geloof bekend gemaakt.

23. Op de website wordt verwezen naar organisaties die zich bezig houden met homoseksualiteit en kerk (Vroom & Vrolijk, LKP, Mirre, www.holyfemales.nl).

Personeelsbeleid

24. Bij het aannemen van een dominee of pastor speelt de seksuele voorkeur geen rol.

25. In het vrijwilligersbeleid voert de kerk een diversiteitsbeleid, waarbij gestreefd wordt naar een evenredige verdeling van mannen en vrouwen, homo en hetero

Cultuur

26. Als er een lokaal roze festival is, sluit de kerk er met een roze viering bij aan.

27. De zondag voor of na Roze Zaterdag, de laatste zaterdag in juni, is er in de kerk een roze viering.

28. Er wordt wel eens een roze koor uitgenodigd om in de dienst te zingen.

Aanvullende ideeën?

Dit is een eerste brainstorm door Sappho, het werkgemeenschap theologie en homoseksualiteit.. Heeft u zelf

meer ideeën, stuur ze naar de redactie van Vroom & Vrolijk, a.vv@inter.nl.net.

Homo Effect Toets voor gemeentelijk beleid

Het boek Homobeleid uitgelicht bevat een Homo Effect Toets voor gemeenten. Dit zijn 50 concrete punten waaraan je kunt toetsen of een gemeente zich inzet voor homo-emancipatiebeleid. Bijvoorbeeld: 'Seksuele diversiteit komt terug in alle beleidsnotities' of 'De gemeente bewaakt dat door haar gefinancierde sportclubs niet discrimineren'. Deze lijst geeft een goed en handig overzicht van alle verschillende terreinen, waar de gemeente actie kan ondernemen om de emancipatie van homoseksuelen en lesbische vrouwen te bevorderen. Ook beschrijft het zestien succesvolle projecten van verschillende homo organisaties. Het boek is een aanrader voor iedereen die actief is op het gebied van homo-emancipatie.

Homobeleid uitgelicht: een praktische gids voor lokaal beleid. Judith Schuyf en Peter Dankmeijer, Schorer Boeken en Kenniscentrum Lesbisch en Homo emancipatiebeleid, Amsterdam 2005. Te bestellen bij: www.schorer.nl